

УДК 159.923

Кононенко А. О.

кандидат психологічних наук, доцент
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
м. Одеса, вул. Дворянська 2
e-mail: anatol_kononenko@mail.ru

СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ОСОБИСТІСНО-МУЛЬТИСУБ'ЄКТНОГО КОНСТРУКТУ МОДЕЛІ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ВИКЛАДАЧА

Самопрезентація розглядається як єдність і взаємозв'язок різнорівневих і певним чином підлеглих особистісно-індивідуальних властивостей суб'єкта, серед яких провідна роль належить індивіду, природним властивостям. Особистісно-мультисуб'єктний конструкт складається з трьох структурних компонентів: особливості самопрезентації, агресивності та конфліктності, стратегії подолання стресу.

Ключові слова: самопрезентація, конструкт, модель, фактор, структура.

Постановка проблеми. Інтерес до проблеми самопрезентації виник не-давно, в основному він пов'язаний із зміною ціннісного рівня суспільства, коли стало необхідним дотримуватися певного іміджу, щоб бути успішним (вміти справляти враження, входити в довіру, показати себе з кращого боку, тобто презентувати). Термін «самопрезентація», як правило, використовується як синонім управління враженням, для позначення численних стратегій і технік, застосовуваних індивідом при створенні та контролі свого зовнішнього іміджу і враження про себе, які він демонструє оточуючим. Але, незважаючи на багатство фактичних і емпіричних досліджень управління враженням і самопрезентації, в психологічній науці відсутнє вивчення даного явища з точки зору його внутрішньої, стійкої в різних ситуаціях структури.

Аналіз останніх досліджень. Складність і змістовна неоднозначність феномена самопрезентації розкривається в різноманітних авторських визначеннях даного явища. Ряд вчених, серед яких особливе місце займають Б. Шленкери, М. Вейголд (2001), М. Лірі (1990), Р. Ковальські (1990) та ін., вважають, що самопрезентація — це, в першу чергу, засіб підтвердження образу Я та підтримки самооцінки, тобто самопрезентація виступає як усвідомлений або неусвідомлюваний процес (залежно від ситуації), який здійснюється активним суб'єктом. Ми підтримуємо дане трактування самопрезентації, оскільки воно позбавлене соціологічних контекстів і дозволяє розглядати її як стійку особистісну характеристику, що базується на індивідуальних властивостях психіки. Безумовно, самопрезентація є реальним засобом формування образу Я. В системі особистісних орієнтирів вона відзначає «точку перетину» соціального і внутріпсихологічного в структурі особистості: виходячи з соціальних стандартів, які формуються в суспільстві, вона водночас стосується таких

глибинно психологічних підструктур, як індивідуально-типологічні відмінності, базовий емоційний фон психіки, екстра-інтраверсія, особливості реакції, афіліації та ін.

Мета статті — висвітлити алгоритм структурного аналізу особистісно-мультисуб'єктної самопрезентації викладача.

Виклад основного матеріалу. У контексті нашого дослідження модель самопрезентації особистості — це найбільш узагальнена, соціально-іманентна парадигма, маркована системою підтверджень образу Я суб'єкта і підтримки самооцінки як усвідомлюваного або неусвідомлюваного процесу, який здійснюється активним суб'єктом і в системі особистісних орієнтирів займає проміжне положення між соціальним і внутріпсихологічним в структурі особистості. Іманентність моделі самопрезентації дозволяє розглядати її як внутрішньо властиву суб'єкту, що виникає з його природи.

Під моделлю в контексті нашого підходу до проблеми самопрезентації ми розуміємо цілісність окремих елементів, що володіє наступними ознаками: структурованістю зв'язків елементів між собою, цілеспрямованістю системи, інтегрованістю елементів в єдине ціле, тривалістю існування, стабільністю і рівновагою, відмежуванням від навколишнього середовища, з яким система може вступати в регулярні відносини.

Ми розглядаємо самопрезентацію як єдність і взаємозв'язок різнорівневих і певним чином підпорядкованих особистісно-індивідуальних властивостей суб'єкта, серед яких провідна роль належить індивідному, природним властивостям.

Відповідно, узагальнена модель самопрезентації може складатися з двох рівнів: диференційно-психофізіологічного (більш низького, базового, забезпечуючого стійкість обраного стилю самопрезентації, його унікальність) і диференційно-психологічного (чи особистісного), який містить особистісні, соціокультурні компоненти і забезпечує якісну, змістовну своєрідність стилю самопрезентації.

Одиницею аналізу в контексті нашого підходу є категорія індивідно-особистісного конструкту, під яким ми розуміємо інтеграційні системи різного рівня складності, до складу яких входять вторинні, менш складні індивідно-особистісні утворення. Саме індивідно-особистісний конструкт, діючи як єдиний механізм, обумовлює унікальність і неповторність самопрезентаційної поведінки суб'єкта, його взаємин з навколишнім світом і ставлення до самого себе і до обраної моделі.

Основними індивідно-особистісними конструктами, що складають диференціальну складнопідрядну модель самопрезентації особистості, виступають:

- індивідний конструкт;
- Індивідно-мультисуб'єктний конструкт;
- Особистісний конструкт;
- Особистісно-мультисуб'єктний конструкт.

Особистісно-мультисуб'єктний конструкт складається з трьох структурних компонентів: особливості самопрезентації, агресивність та конфліктність, стратегії подолання стресу.

Проаналізуємо описові статистики для параметрів структурного компонента агресивності та конфліктності, що наведені в таблиці 1. Серед показників методики Особистісної агресивності та конфліктності Є. П. Ільїна та П. А. Ковальова (за виключенням інтегральних показників) найбільшим середньогруповим значенням характеризувалась схильність до безкомпромисності. Безкомпромисність є однією із важливих якостей педагога. Г. Сковорода вважав, що наставник повинен пам'ятати про власну гідність, бути безкомпромисним, чесним, служити добру і виявляти повагу до особистості того, кого навчає, виховує; знати свою справу, постійно займатися самоосвітою [6].

Таблиця 1

Описові статистики для параметрів структурного компонента агресивності та конфліктності

Параметр	Середнє значення	Стандартне відхилення	Асиметрія	Екссес
Схильність суб'єкта до запальності	5,780	2,338	-0,084	-0,440
Схильність суб'єкта до наступальності, напористості	3,880	2,108	0,144	-0,861
Схильність до уразливості	4,636	2,084	0,112	-0,094
Схильність до не поступливості	4,020	1,973	0,127	-0,330
Схильність до безкомпромисності	7,396	2,166	-1,079	1,008
Схильність до мстивості	3,484	1,964	0,516	0,074
Схильність бути нетерпимим до думки інших	3,732	1,902	0,195	-0,213
Схильність до підозрливості	5,100	1,998	-0,020	-0,361
Позитивна агресивність	7,900	3,374	0,097	-0,611
Негативна агресивність	7,236	3,049	0,311	0,297
Конфліктність	22,920	5,234	-0,046	-0,058

Оцінюючи середньогрупові значення, слід зазначити, що найменш виразним параметром опитувальника агресивності та конфліктності є схильність до мстивості. Якщо вище ми здебільшого розглядали якості педагога, які забезпечують повноцінне виконання ним своїх професійних функцій та обов'язків, то слід зазначити, що мстивість відноситься до професійно неприпустимих якостей [3].

Аналізуючи інтегральні показники методики, важливо відзначити, що у середньогруповому вимірі позитивна агресивність переважає негативну. Позитивна агресивність, згідно з онтопсихологічним тлумаченням, постає як самозахист, нове, повторне ствердження самого себе як реалізація індивідуалізованим організмом або його частиною інстинкту самозбереження, навіть якщо при цьому доводиться чинити опір подібній інтенції з боку іншого організму [2]. Згідно з А. А. Леженіною, конструктивна агресивність поряд із самоприйняттям, емоційною стійкістю справляють найбільший вплив на професійну успішність педагога [1]. Середньогруповий рівень інтегрального показника конфліктності не набагато, але перевищує норма-

тивні значення, виявлені для курсантів [5], що можна пояснити меншою суворістю дисципліни у середовищі викладачів внз.

Оцінюючи стандартне відхилення шкал Методики агресивності і конфліктності, можна зауважити, що серед неінтегральних показників найбільш гетерогенним є показник схильності суб'єкта до запальності. Отже, серед досліджених викладачів соціогуманітарного профілю є значна частка як тих, хто характеризується більшою імпульсивністю у міжособистісних стосунках, так і значна частка емоційно стриманих респондентів. Найбільш гомогенним є показник схильності бути нетерпимим до думки інших, що враховуючи його відносно низькі значення, робить наголос на переважній відкритості досліджених педагогів вишу до іншої точки зору, навіть якщо вона відрізняється від їхньої.

Серед досліджених показників не було таких, розподіл значень яких відрізнявся від нормального. На це вказують помірні значення коефіцієнтів асиметрії та ексцесу із таблиці 2. Зустрічалась як лівостороння, так і правостороння асиметрія. Значення ексцесу свідчили про переважну низьковершинність розподілу показників.

В таблиці 2 наводяться описові статистики для параметрів структурного компоненту стратегій подолання стресу (методика Д. Амірхана). Найбільш активною стратегією подолання у досліджених викладачів соціогуманітарного профілю є стратегія вирішення проблем. Найрідше респонденти використовували стратегію уникання.

Таблиця 2

Описові статистики для параметрів структурного компоненту стратегій подолання стресу

Параметр	Середнє значення	Стандартне відхилення	Асиметрія	Ексцес
Вирішення проблем	12,860	8,581	1,311	0,362
Пошук соціальної підтримки	11,452	8,196	1,241	0,648
Уникання проблем	9,184	7,368	1,296	0,506

Автори, що досліджують подолання стресу, зокрема А. Дж. Біллінгз, Р. Х. Моос, Л. А. Перлін, К. Скулер [7; 10], вважають, що копінг, орієнтований на вирішення проблеми (тобто активний копінг), може зменшувати негативний вплив як гострих життєвих подій, так і стресових факторів тривалої дії. Натомість копінг, орієнтований на уникання, характеризується більшою вираженістю депресії і ризиком можливих проблемних наслідків надалі. Отже, патерн подолання, виявлений для досліджених викладачів соціогуманітарного профілю, описує достатньо ефективний копінг.

Розподіл показників методики Д. Амірхана «Індикатор копінг-стратегій» був близький до нормального розподілу і характеризувався деякою правосторонньою асиметрією та незначною високовершинністю. Найбільш однорідним параметром був показник стратегії уникання, що свідчить про єдність дослідженої вибірки у тому, що уникання має бути найменш вживаною стратегією при подоланні стресових ситуацій. Найменш однорідним

параметром був показник вирішення проблем, адже здатність застосовувати активне подолання, очевидно, варіює в залежності від розвитку особистісних особливостей педагогів вишу.

Для подальшого дослідження структури особистісно-мультисуб'єктного конструкту нами було використано факторний аналіз, який проводився методом максимальної правдоподібності. Змінні, що включалися до факторного аналізу, були переведені в стандартну форму (z-оцінки), адже вони являють собою психологічні параметри, що розраховуються в різних одиницях вимірювання. Набір змінних був наступним: схильність суб'єкта до запальності, схильність суб'єкта до наступальності, напористості, схильність до уразливості, схильність до непоступливості, схильність до безкомпромісності, схильність до мстивості, схильність бути нетерпимим до думки інших, схильність до підозрливості, показники копінг-стратегій, а також показник самопрезентації.

Виявлені фактори були піддані обертанню для більш зручної змістовної інтерпретації методом косокутного обертання промах. Накопичена частка дисперсії при розрахунку початкових власних значень була 66,454 %, при розрахунку навантажень після факторного аналізу й обертання — 50,672 %, що становить більш ніж половину дисперсії кореляційної матриці, яка пояснюється моделлю.

Матриця факторних навантажень, відсортованих за абсолютними значеннями, наведена в таблиці 3. До складу першого фактора увійшли наступні параметри: швидкість інтелектуальна, схильність суб'єкта до наступальності, напористості, схильність до непоступливості, схильність до безкомпромісності (з від'ємним навантаженням), схильність до мстивості, схильність бути нетерпимим до думки інших. Перший фактор отримав назву — «агресивність».

Таблиця 3

Факторне відображення структури особистісно-мультисуб'єктного конструкту

Показники	Фактори			
	1	2	3	4
Схильність суб'єкта до наступальності, напористості	0,520			
Схильність до непоступливості	0,489			
Схильність до безкомпромісності	-0,606			
Схильність до мстивості	0,531			
Схильність бути нетерпимим до думки інших	0,506			
Схильність до уразливості		0,850		
Схильність суб'єкта до запальності		0,543		
Схильність до підозрливості		0,359		
Вирішення проблем			0,653	
Пошук соціальної підтримки			0,309	
Уникання проблем			-0,506	
Самопрезентація				0,719

Примітка: 1-й фактор — агресивність; 2-й фактор — фрустраційна нетолерантність; 3-й фактор — ефективне подолання; 4-й фактор — самопрезентація.

Другий фактор моделі містив показники, що свідчать про схильність до уразливості, запальності та підозрливості. Цей фактор свідчив про складність у протистоянні фрустрації і тому він отримав назву «фрустраційна нетолерантність». Третій фактор об'єднував показники методики Д. Амірхана і характеризував достатньо успішний копінг, адже показники вирішення проблем та пошуку соціальної підтримки увійшли до нього з позитивними навантаженнями, а показник уникання проблем — із негативним. Цей фактор дістав назву «ефективне подолання». Останній четвертий фактор складався лише з одного показника — самопрезентації і тому мав аналогічну назву.

Деякі фактори особистісно-мультиоб'єктного конструкту виявили статистично значущі кореляційні зв'язки між собою. Так, агресивність характеризувалась позитивною кореляцією з фрустраційною толерантністю ($r = 0,484$; $p < 0,001$), підтверджуючи тезу про те, що агресія є універсальною відповіддю на фрустрацію [8]. Крім того, ефективність подолання була пов'язана із самопрезентацією позитивним зв'язком ($r = 0,380$; $p < 0,001$). Цей зв'язок свідчив, що викладачі, здатні до успішного подолання стресових ситуацій, вміють ефектно подавати себе у ситуаціях спілкування. На можливість такого зв'язку, вказували К.-Г. Реннер з колегами [9].

У низці робіт встановлена залежність комунікативних здібностей від природних передумов. Так, Є. М. Никіреєвим був виявлений зв'язок між слабкістю нервової системи і виразністю комунікативних здібностей, що визначають легкість і швидкість формування комунікативних умінь і навичок самоконтролю. Він дійшов висновку, що екстраверсія як основа формування товариськості педагога, врівноваженість як необхідна властивість для організації педагогічного процесу, сила нервової системи як якість, необхідна для ефективності напруженої педагогічної діяльності, мають позитивне значення і навіть впливають на вибір педагогічної професії [4]. Отже розглянемо, на яких компонентах індивідуально-мультиоб'єктного та особистісного конструктів ґрунтуються компоненти особистісно-мультиоб'єктного конструкту, проаналізувавши статистично значущі коефіцієнти регресії між цими показниками.

Із таблиці 4 видно, що зв'язок між психодинамічним фактором індивідуально-мультиоб'єктного конструкту та фактором агресивності був позитивним і вказував на те, що агресивність, що виявляється у мультиоб'єктному контексті, у значній мірі базується на таких формально-динамічних індивідуальних якостях, як комунікативні ергічність, пластичність та швидкість.

Таблиця 4

Моделі регресії для факторів індивідуально-мультиоб'єктного конструкту, що визначають фактор агресивності

Фактори	Параметри моделі						
	R ²	d	C	B	β	T	p
Психодинамічний	0,045	1,622	0,000	0,177	2,111	3,404	0,001
Емоційний	0,015	1,601	0,000	0,103	0,123	1,950	0,052

Фактор активності та фактор агресивності пов'язував позитивний та статистично значущий коефіцієнт регресії. Така особистісна якість, як активність, також виступала підґрунтям агресивності. Для більш агресивних у міжособистісній поведінці викладачів вnz властива більша активність, як особистісна риса.

В таблиці 5 розглядаються моделі регресії для факторів індивідуально-мультиоб'єктного та особистісного конструктів, що визначають фактор фрустраційної нетолерантності. Залежність цього фактора від емоційності, що діагностується у якості формально-динамічної властивості індивідуальності, є прямою: більш емоційні викладачі соціогуманітарного профілю схильні до більш гострої реакції на ситуації, які перешкоджають задоволенню їх потреб.

Таблиця 5

Моделі регресії для факторів індивідуально-мультиоб'єктного конструкту, що визначають фактор фрустраційної нетолерантності

Фактори	Параметри моделі						
	R ²	d	C	B	β	T	p
Психодинамічний	0,000	1,769	0,000	0,013	0,015	0,244	0,808
Емоційний	0,140	1,845	0,000	0,325	0,375	6,364	<0,001

Високі значення фактора фрустраційної нетолерантності визначались високими значеннями особистісних факторів нейротизму та активності та низькими значеннями особистісних факторів сумлінності/відкритості до досвіду та зрілості функцій Еґо. Очевидно, що для виникнення фрустраційної нетолерантності важливим є баланс між особистісними якостями, що забезпечують реактивність особистості та контроль і інтеграцію цієї реактивності у міжособистісному середовищі.

Оцінюючи моделі регресії, що визначають ефективність подолання (табл. 6), слід зазначити, що лише єдиний фактор з конструктів, що досліджуються, чинив статистично значущий вплив на копінг. Це був фактор сумлінності/відкритості до досвіду. Фахівці освітньої галузі, що були здатними до ефективного контролю за власною поведінкою та гнучко реагували на зміни в оточуючому середовищі, ефективніше долали проблемні ситуації, з якими вони стикались в процесі своєї діяльності.

Таблиця 6

Моделі регресії для факторів індивідуально-мультиоб'єктного конструкту, що визначають фактор ефективного подолання

Фактори	Параметри моделі						
	R ²	d	C	B	β	T	p
Психодинамічний	0,001	1,414	0,000	0,039	0,039	0,607	0,544
Емоційний	0,000	1,419	0,000	0,006	0,006	0,099	0,921

Слід зазначити, що фактори, які характеризують формально-динамічні індивідуальні властивості, не мають статистично значущого впливу на ефективність подолання. Це свідчить про те, що подолання є високоорга-

нізованою формою діяльності особистості, яка визначається саме усвідомленими та інтенціональними психічними процесами.

Оцінюючи таблицю 7, варто зауважити, що всі статистично значущі коефіцієнти моделей регресії, що описують вплив факторів індивідуально-мультиоб'єктного та особистісного конструктів на показник самопрезентації, були додатними. Це стосується таких факторів, як психодинамічний, активність, співробітництво, сумлінність/відкритість до досвіду. Відповідно, у викладачів соціогуманітарного профілю формально-динамічні характеристики, пов'язані з мультиоб'єктною активністю, виступають у якості підґрунтя для формування здатності до самопрезентації. На це підґрунтя нашаровуються особистісні якості, що свідчать про активність педагогів, їх соціоцентричну орієнтацію, здатність до самоконтролю та засвоєння різноманітного досвіду. Саме такі якості забезпечують ефективне формування приємного враження у оточення і дозволяють реалізовувати певну стратегію в комунікації, що в кінцевому підсумку стає основою реалізації професійних планів, організації дій тощо.

Таблиця 7

Моделі регресії для факторів індивідуально-мультиоб'єктного конструкту, що визначають фактор самопрезентації

Фактори	Параметри моделі						
	R ²	d	C	B	β	T	p
Психодинамічний	0,094	2,156	0,001	0,307	0,307	5,085	<0,001
Емоційний	0,074	2,201	-0,001	0,074	0,074	1,169	0,244

Отже, було встановлено структуру особистісно-мультиоб'єктного конструкту, який може бути охарактеризований за допомогою чотирьох інтегральних змінних — факторів агресивності, фрустраційної нетолерантності, ефективного подолання та самопрезентації. Формально-динамічні характеристики, пов'язані з мультиоб'єктною активністю, виступають у якості підґрунтя для формування здатності до самопрезентації. Завдяки таким особистісним особливостям, як активність, співробітництво, сумлінність та відкритість до досвіду, самопрезентація ефективніше реалізується у міжособистісному контексті.

Список використаних джерел та літератури

1. Леженина А. А. Психологическая культура преподавателя вуза как системообразующий фактор успешности его профессиональной деятельности: Дис. ... кандидата психологических наук 19.00.03 — Психология труда, инженерная психология, эргономика. — Хабаровск, 2007. — 189 с.
2. Менегетти А. Психосоматика: Новейшие достижения — М.: ННБФ «Онтопсихология», 2004. — 360 с.
3. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії — К.: Академвидав, 2010. — 200 с.
4. Никиреев Е. М. Направленность личности и методы ее исследования: учебное пособие / Е. М. Никиреев. — М.: МПСИ, 2004. — 192 с.
5. Пашута В. Л., Бунина Е. И. Психолого-педагогические условия, необходимые для воспитания устойчивости к конфликтам у курсантов военно-учебных заведений // Ученые записки университета имени П. Ф. Лесгафта. — 2012. — Вып. 5 (87). — 2012. — С. 84–87.

6. Погоріла С. Г. Педагогічна майстерність викладача ВНЗ — об'єктивна передумова особистісно зорієнтованого навчання студентів // Вісник Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. — Черкаси: Вид. від. ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2008. — Вип. 136. — С. 63–68.
7. Billings A. G. The role of coping responses and social resources in attenuating the stress of life events / A. G. Billings, R. H. Moos // Journal of Behavioral Medicine. — 1981. — № 4. — P. 157–189.
8. Frustration-aggression hypothesis: Examination and reformulation / Berkowitz Leonard // Psychological Bulletin. — 1989. — Vol. 106(1), July. — P. 59–73.
9. Renner K.-H., Laux L., Schütz A., James T. T. The relationship between self-presentation styles and coping with social stress Anxiety, Stress & Coping // International Journal. — 2004. — Vol. 17, Issue 1/ — P. 1–22.
10. Pearlin L. I. The structure of coping / L. I. Pearlin, C. Schooler // Journal of Health and Social Behavior. — 1978. — № 19. — P. 2–21.

References

1. Lezhenina, A. A. Psihologicheskaja kul'tura prepodavatelja vuza kak sistemoobrazujushij faktor uspeshnosti ego professional'noj dejatel'nosti Diss. kandidat psihologicheskikh nauk 19.00.03 Psihologija truda, inzhenernaja psihologija, jergonomika Habarovsk 2007 — 189 s.
2. Menegetti A. Psihosomatika: Novejshie dostizhenija — M. : NNBF «Ontopsihologija», 2004 — 360 s.
3. Meshko G. M. Vstup do pedagogichnoj profesii — K. :Akademvidav, 2010. — 200 s.
4. Nikireev E. M. Napravlenost' lichnosti i metody ee issledovanija: uchebnoe posobie / E. M. Nikireev. — M.: MPSI, 2004. — 192 s.
5. Pashuta V. L., Bunina E. I. Psihologo-pedagogicheskie uslovija, neobhodimye dlja vospitanija ustojchivosti k konfliktam u kursantov voenno-uchebnyh zavedenij// Zhurnal Uchenye zapiski universiteta imeni P. F. Lesgafta Vypusk: 5 (87) 2012, 2012. — S. 84–87.
6. Pogorila S. G. Pedagogichna majsternist vy'kladacha VNZ — obyekt'yvna peredumova osoby'stисno zoriyentovanogo navchannya studentiv // Visny'k Cherkaskogo nacionalnogo universy'tetu im.Bogdana Xmelny'czkogo. Seriya : Pedagogichni nauky'. Cherkasy': Vy'd. vid. ChNU im. Bogdana Xmelny'czkogo, 2008. — Vy'p.136. — S. 63–68.
7. Billings A. G. The role of coping responses and social resources in attenuating the stress of life events / A. G. Billings, R. H. Moos // Journal of Behavioral Medicine. — 1981. — № 4. — P. 157–189.
8. Frustration-aggression hypothesis: Examination and reformulation.By Berkowitz, Leonard-Psychological Bulletin, Vol 106(1), Jul 1989, 59–73.
9. Karl-heinz Renner, Lothar Laux, Astrid Schütz & James T. TedeschiThe relationship between self-presentation styles and coping with social stress Anxiety, Stress & Coping: An International JournalVolume 17, Issue 1, 2004pages 1–22
10. Pearlin L. I. The structure of coping / L. I. Pearlin, C. Schooler // Journal of Health and Social Behavior. — 1978. — № 19. — P. 2–21.

Кононенко А. А.

кандидат психологических наук, доцент

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова

СТРУКТУРНЫЙ АНАЛИЗ ЛИЧНОСТНО-МУЛЬТИСУБЪЕКТНОГО КОНСТРУКТА МОДЕЛИ САМОПРЕЗЕНТАЦИИ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ

Резюме

Самопрезентация рассматривается как единство и взаимосвязь разноуровневых и определенным образом подчиненных личностно-индивидуальных свойств субъекта, среди которых ведущая роль принадлежит индивидуальному, природным свойствам. Личностно-мультисубъектный конструкт состоит из трех структурных компонентов: особенности самопрезентации, агрессивности и конфликтности, стратегии преодоления стресса.

Ключевые слова: самопрезентация, конструкт, модель, фактор, структура.

Kononenko A. A.

candidate of psychological Sciences, associate Professor

Odessa I. I. Mechnikov national University

STRUCTURAL ANALYSIS PERSONAL-MULTISUBJECT CONSTRUCT THE MODEL OF REPRESENTATION OF THE TEACHER

Abstract

Self-presentation is considered as a unity and interrelation of different level and in a certain way subordinates personal-individual properties of the subject, among which the leading role belongs to the individual, natural properties. The aim of the article is to consider the algorithm of structural analysis of the personality-multisubject of self-presentation of the teacher. The unit of analysis in the context of our approach is the category individual-personal construct, by which we mean the integration of the system of different levels of complexity, which include secondary, less complex individual-personal education. It individual-personal construct, acting as a single mechanism that determines the uniqueness and originality subpresentations conduct of an entity, its relationships with the world and the attitude to itself and to the selected model. Personal-multisubject construct consists of three structural components: the peculiarities of self-presentation, aggression and conflict, coping with stress. It was determined the structure of the personality-multisubject construct that can be described using four integral variables — factors of aggression, a frustrated intolerance, effective coping and self-presentation. Formal-dynamic characteristics associated with multi-subject activity, serve as the basis for its ability to self-representation. Through such personal features as activity, cooperation, honesty and openness to new experiences, self-presentation more effectively implemented in the interpersonal context.

Key words: self-presentation, construct, the model, the factor structure.

Стаття надійшла до редакції 23.04.2014